

Ordinem Ecomit. S. Augustini Reformingeditur.

§.5. Interim inclinavit aurem suam, ut audiret loquentem in se Dominum, & dicentem: Obliviscere populum tuum, & domum Patris tui. Unde cum annum septimum, & vigesimum ageret, ne secularium strepitu curarum a perfecta cum Deo unione distraheretur, duxit eum Dominus in solitudinem, ut ibi loqueretur ad cor ejus, ibique Ordini Eremitarum S. Augustini in Salamitino Conventu nomen dedit die 24. Novembris 1516., ac peractis per annum mira austeritate vite Religionis rudimentis, recurrente mox eadem die 24. Novembris ibidem solemnem professionem emisit, & æmulatus charismata meliora, eam brevi religiose perfectionis metam attingit, ut vix biennio elapso ejusdem Conventus S. Augustini Burgensis, Visitatoris Provinciarum Castellæ, & Bœtiçæ, Provincialis Definitoris ejusdem Provinciæ Castellæ, & Prioris Conventus Vallisoleitani munia iis vite, ac morum exemplis obivit, eoque zelo labefactam regularis disciplinæ integritatem restituit, ut numero Reformat. Ordinis adscribi promeruerit.

In Salniticis & Conventu discipulos instituit.

§.6. Inter hæc volente Altissimo rigare Montes de Superioribus suis, iustus est talentum sibi a Domino creditum non abscondere in terra, sed ut sapientissimus dispensator in communem utilitatem convertere: in prædicto igitur per celebri Salmatino Conventu ex obedientia Magistrum sententiarum, & Religiosos sui Ordinis, & exteris advenientibus exposuit, S. Thomæ doctrinam sequutus; ad quod, & nominis similitudo, & Religionis consuetudo eum hortabantur, eoque doctore tantus fuit discipulorum profectus, ut cum sanctum bellum Principibus, & Potestatibus tenebrarum indicere decrevisset, eos dignos invenit, quos ad expugnandas Mexicanas Infidelitatis arces, dum ipse postea Provincialis officio fungeretur, ad apostolicam formam plene conformatos, ut Angelos veloces ad gentem Christianæ Religionis penitus ignaram transmitteret: eos accendens proposito gaudio, aut futura illarum a Deo averfarum mentium conversionis, aut proprii pro Christo effusi sanguinis laureæ consequendæ: quorum primum non sine magno Christianæ Reipublicæ emolumento clementissimus Dominus felicissimo eventu per illos comprobare dignatus est.

Divinum verbum dispensat.

§.7. Dum in istis versatur, Spiritus Domini super eum pauperibus evangelizare, misit eum, nam e Cathedra ad Suggestum ex obedientia translatus, visus est Populi tuba vite, & vox cœlorum, ac proinde vas electionis, ut portaret nomen Jesu coram Regibus, & Principibus. Propterea Carolus V. Imperator eum sibi a concionibus singulariter elegit; cuius Apostolicus spiritus omnibus omnia factus, sapientibus, & insipientibus verbi divini pabulum erogavit, itaut una omnium voce Spiritus sancti organum proclamaretur.

Granatensem Ecclesiam re-

§.8. His permoti idem Carolus V., & Philippus II. Hispaniar. Rex Catholicus la-

befactam Valentini Ecclesiæ ex diuturna viduitate disciplinam, Thomam tantum Præsule ad eam proposito restitui posse pie crediderunt. Verum, ne ut antea Granatenfis Ecclesiæ Insulas recusataverat, eo quod elegisset abjectus esse in Domo Dei sui, etiam Valentini curam suscipere abnueret, ubi Imperatoris, ac Regis voluntatem non satis urgere compertum fuit, isdem petentibus a suo Superiore adactus, cellam cum lacrymis deserens, Valentiam sese contulit, & in Conventu S. Mariæ de Succursu Ordinis S. Augustini eque descendens, factu solemnem ingressus vitato, pedes cum socio, simplicis Religiosi habitus indutus ad Cathedralē perrexit; atque hæc humilitatis fundamenta jecit, ut Ecclesiastici Præsulis culmen quo profundius stabiliret, eo solidius, & sublimius eveheret.

enfat, Valentiam ex precepto suscipit.

§.9. In hoc Cathedræ fastigio bonus iste Pastor animam suam posuit pro ovibus suis, & licet gladius persecutoris eum non abstulerit, martyrii tamen palmam non amisit: Ecclesiasticam enim disciplinam, & Laicorum mores coacta Synodo Provinciali multis affectus injuriis infundavit: Mox ad ovium suarum salutem promovendam conversus, plurimos ad vitæ semitam æque prudentis, ac ignite charitatis vi exhortando, jejunando, orando proprium etiam sanguinem iteratis flagellationibus fundendo revocavit, ut vere dicere posset: Die, noctuque astu vigeabat, & gelu, fugiebatque somnus ab oculis meis.

Ecclesiasticam disciplinam, & Laicorum mores instaurat.

§.10. Et quamvis suaviter animos ad honestatem sectandam allicere studisset, fortiter tamen finem attingere non prætermisit: Nam & invictum animum in tuendis Ecclesiæ juribus, & Ecclesiastica restituenda, & conservanda auctoritate ostendit, illis verbis usus, se gloriosam magis mortem, quam odibilem vitam amplecti, nec supplicia pro Ecclesiastica immunitate ex debito Pastoralis officii in libertatem vindicanda timere, aut fugere. Quod ex animo dictum ostendit cum Regio Ministro minitanti rerum temporalium expositionem, imperterrita mente respondit: Tunc magis locuples ero, cum temporali subsidio libero ad cellam latus remigrabo, ubi D. Augustinum parentem meum inveniam, a quo non nisi invitus, & lacrymans discessi. Delinquentes debitam poenam subire censuris coegit Ecclesiasticis, eximia charitate exstans, & se pro suis holocaustum offerens, quos obsecrando, & arguendo corrigere non posset; isdem enim adstantibus se usque ad sanguinem flagellando, semetque cum lacrymis increpando, cuius peccatis fieri dicebat, si non respicerent, sic compungebat, ut eos ad poenitentiam, & meliorem frugem reduceret.

Ecclesiasticæ libertatis propugnator.

§.11. Ita tamen mira benignitate, charitatis excellentia, prudentiæ suavitate plures tum e Clero, tum e Populo in viam timoris Domini reduxit, ut ubi malo suorum familiarium exemplo, ne alii inficci possent, vereretur egregius puritatis amator, neque ad horam ullum impudicia

Puritatis amator impudices detestatur.

Totus in Dei, & proximi charitate flagrabat.

In pauperes liberalis erga se ipsum parens.

Tria crexit Collegia Deus eriticum, multiplicavit in horreo.

tia foedatum domi suæ detinuerit; quin, & ipsum Fratris filium lascivix culpa notatum domo expulit, & patriam repetere sine mora coegit.

§.12. Quapropter sic in labore, & arumnis, in vigiliis, & jejuniis arguens, obsecrans, increpans in omni patientia, & doctrina, omnibus omnia factus est, ut omnes lucrifaceret, & alter veluti Paulus, divinus intellectus, & divini amoris cereus nuncuparetur: adeoque Dei amore flagrabat, ut passim dicere soleret, sibi propemodum tollerabilis videri, se in Infernum dimitti, quam non diligere Deum, & præ ignibus, & tormentis illud unum expavescere, quod qui cruciantur in Inferno, Deum oderunt.

§.13. Et ecce data est ei pax fœderis Domini, & fuit illi pactum Sacerdotii sempiterni, quia zelatus est pro Deo suo, & expiavit scelus filiarum Israel; & quia misericordiam habuit, eruditivus quasi Pastor gregem suum, Christo Domino dilectus, & obtemperans pavit agnos, pavitque oves ipsius. Adeo enim fuit in pauperes liberalis, & parvus erga se ipsum, ut quo egenis, quorum se parentem gerebat, largius subveniret, laceras indueret vestes, quas propriis manibus sarciebat, unicum pileum proprio usui domi asservaret, cubiculum floreis vestitum incoleret, super farmentis in terra quiesceret, & sæpe pauperes convivas ex eadem patina cibum fumere permitteret; ipse vero adeo parce comederet, ut senio, & infirmitate confectus, unico, eoque modico ferculo mensam instrui permiserit, & Economo secus cum precibus suadenti sæpius responderit, iniquum esse, ut servus pinguiori cibo, quam Domini sui pauperes vesceretur: lintea & proprio cubili defumens, & indusis se ipsum exuens, ea pauperibus largiebatur, ratus ea, quæ pauperum erant, citra injuriam illis denegari non posse, in quo sui sanctissimi Patriarchæ Augustini perfectus extitit imitator, & filius, quod nil suum æstimavit, imo totum reputavit commune cum fratribus; unde, & S. Gregorii Magni vestigia sequutus, Catalogum pauperum omnium penes se retinebat, ut singulis pro egestate consulere posset. Præterea puellis egenis dotem pro conditione suppeditabat. Cumque Mauri prædæ essent Oppidum Collera suæ Diocesis, & plurimos incolas captivos duxissent, ingentem aureorum vim in illis e jugo servitutis redimendis liberaliter profudit. Cumque experientia didicisset pauperes feminas natorem in publica via projectorum vitam negligere, ad se pueros afferri curavit, & grandem pecuniam summam in iis alendis, impendit.

§.14. Tria crexit Collegia, quæ pinguis dotavit proventibus: Primum Valentini, alterum Compluti, tertium Oriolæ; e quibus viri tum probitate, tum doctrina præstantes plurimi prodierunt.

§.15. Insignem hanc viri secundum cor suum pietatem ille idem piissimus Dominus Bull. Rom. Tom. VI. Par. IV.

minus, qui, & facit mirabilia magna fortis, & est mirabilis in Sanctis suis, singularibus testimoniis divinx suæ dexteræ præter consuetum causarum secundarum ordinem operantis, acceptissimam sibi esse confirmavit. Ad sublevandam enim miserabilis formine familiam factum est, ut Subcultos frumenti Archiepiscopalis ab eo mitteretur ad horreum, quod paulo ante vacuum penitus reliquerat, quo cum pervenisset, e januæ rimis grana exuberantia cum Subœconomo, & aliis conspicatus est, & dum januam aperire student, magna vi frumenti compressam vix totis viribus impellentes referare poterunt; quamobrem stupore perculsi magnis vocibus inclamant, miraculum. Tumque Thomas eo accurrens, cunctis silentium præcipiens, mulieritricum elargitus: Vescere, ait, & Omnipotenti gratias age, qui tibi illud paravit.

§.16. Ad hæc confcius, se missum, ut mederetur contritis corde, producto super pauperem quemdam Cæsaraugustanum quadraginta jam annis paralytici laborantem, & fulcimentis insistentem signo Sanctissimæ Crucis dicens; Confide, & dic gratias Deo, qui dignatus est tibi salutem impartiri, consolidavit bases, & plantas ejus, itaut paralyticus se erigeret undique validus, rejectisque fulcimentis ad pedes ejus procumberet: cui Sanctus Archiepiscopus silentium indixit, ac Deo gratus ut esset, & pro se preces funderet, hortatus est.

§.17. Memoriam promissionis Christi Domini: Si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis; nunquam ad conciones habendas perrexit, aut conversionis alicujus provinciam suscepit, nisi Deum prius effusis precibus exorasset, ut divina gratia dura peccatorum corda emollire dignaretur; mox ab hujusmodi oratione confurgens eo fervore, ardenti que zelo peccatores corripuit, ut quamplurimos ad poenitentiam, & perfectioris vite semitam revocaverit; quos tactos dolore cordis intrinsecus ad Confessarii pedes illico accurrere impellebat. Contigit etiam, ut coram dicto Rege Philippo II. agens de ineffabili Sanctissimæ Trinitatis mysterio, eo usque crexerit mentem, ut Archiepiscopus Granatenfis vir doctrina, ac pietate præditus, dixerit se non putasse eo illum sese potuisse attollere, quod que audisset, humanum intellectum longe excederent. Hujusce vero, & aliarum quamplurimum concionum codex, se superstitite, nunquam Thomæ singularis modestia, ut typis committeretur, præbuit assensum.

§.18. Continuum insuper Dei servus mentis elevationem patiebatur, itaut a concionibus, aliisque sacris functionibus abstinere cogereetur; exinde mundi gloriam ea ratione devitans. Quem tamen in novissimo loco interius recumbentem, altius qui eum ad nuptias invitaverat, non sine magna gloria coram discumbentibus ascendere compulit. In ipsa enim Ascensionis Dominicæ celebritate cum divinis officiis interesset, ad Antiphonam Nonæ, K k 2 & vi-

Paralyticum sanat.

Quam plurimos ad poenitentiam revocavit, & miracula divinx Trinitatis mysterio exposuit.

In Ascensionis Dominicæ celebritate a terra elevatus est.

& videntibus illis elevatus est: & ipse quoque terra sublatus prorsus immobilis integro duodecim horarum spatio, omnibus videntibus, permanfit; quasi jam felix illa Anima suo itinere ad Deum se accingeret.

Agrotans is-
tum suum
pauperi la-
gic.

§.19. Tandem his, multisque aliis me-
ritis plenus in febrem incidit, ac cum pec-
culum domesticum jamdiu in piis usibus
consumpisset, quæ pauperrimæ suppelle-
stili spererant, inter pauperes familiares
partitus est; oblitus vero cujusdam Com-
mentariensis patrisfamilias egeni, cubile
quo agrotans jacebat, cum nil aliud ipsi
superesset, ei donavit: & tunc ut, quod
suum erat, ferret, hortabatur; at renuen-
tibus familiaribus ipsum super stercem po-
nere, ut fieri postulabat, mira humilitate
per viscera Jesu Christi a Commenta-
riensis ejusdem cubilis usum ad mortem us-
que precatus est, ut qui aliis pauperibus
totus vixerat, in alieno decedens pauper-
rimus moreretur.

Pecunia in
pauperes di-
tributa omni-
bus Ecclesie
Sacramentis,
munus Cle-
rum hortatus
est.

§.20. Cumque orans, & vigilans ex-
pectaret Adventum Domini sui, Episcopus
Segobricensis ultimum adventare vitæ
terminum nunciavit, cui exhilaratus gra-
tias egit, & addidit: Latatus sum in his,
quæ dicta sunt mihi, in Domum Domini
ibimus; usurpans etiam illud S. Martini:
Si adhuc populo tuo sum necessarius, non
recuso laborem; sin minus, cupio dissol-
vi, & esse tecum. Tunc vero cum per
Æconomum quinque millium aureorum
summam superesse significaretur, eam
pauperibus distribui mandavit; cumque
intellexisset omnibus civitatis pauperibus
abunde esse subventum, & adhuc mille, &
quingentos aureos reliquos esse, ad im-
mortalitatis bravium terrenis omnibus ap-
fectibus exspoliatus anhelans, sic conque-
stus est: Cur me hic detinetis adhuc, ne ad
fruentum bono, quod mihi paravit Domi-
nus evolem? properate, opus absolvite, ne
ipse diutius hic in labore anxius detinear,
sed tandem in pace Christi requiescam: Et
certior factus jam omnia consummata, ipse
suum jam consummaturus cursum, Deo
gratias agens addidit: Nunc letus ad ago-
nem propero, nudus cum nudo, nil habens
unde teneat, strenue luctaturus; justique
se sacro oleo muniri, & Clerum vocari,
cui sumpto Sanctissimæ Eucharistiæ Sacra-
mento, sanctitatem vitæ, & perpetuam
erga Sanctam Sedem Apostolicam obe-
dientiam ex testamento legavit.

Spiritus Deo
commentans
expiravit die
8. Sept. 1555.
Placuit ma-
gnus super
sum.

§.21. Demum semel adhuc sub specie-
bus Sacramentalibus venerari cupiens
Deum Salvatorem, quem mox facie ad
faciem sese intuiturum sperabat, in suo
cubiculo Sanctum Sacrificium confici, &
interim sibi Dominicæ Passionis Evange-
lium secundum Joannem legi voluit; eo-
que cum alta contemplatione audito, ac
mira pietate, & humilitate angustissimo Sa-
cramento, erga quod semper devotissimus
extitit, ad elevationem adorato, præ gau-
dio vim lachrymarum profundens inchoa-
vit canticum: Nunc dimittis servum tuum
Domine secundum verbum tuum in pace;

coque absoluto, subdidit: In manus tuas
Domine commendo spiritum meum; quæ
cum diceret, exspiravit die 8. Septembris,
Vespere Nativit. Beatissimæ Virginis, cujus
dum viveret, amore languebat: Anno sa-
lutaris 1555. ætatis suæ 68.

Locus sepul-
turae.

§.22. Clerus, & Populus, qui ad Deum
confugerant, indicta supplicatione gene-
rali pro suo languente Pastore, in Ecclesia
S. Thomæ Apostoli stationem peregrerunt;
adeoque universalis ploratus invaluit, ut
Cleri cantus non audirentur; & ad An-
tiphonam: Non sumus digni a te exaudiri:
Cantores dolore, & commiseratione com-
moti illam præ lachrymis absolvere ne-
quiverint. Mox audito pulsu campanæ il-
lius obitum nunciantis, ita planctus om-
nium erupit, ut cujusvis conditionis ho-
mines, quasi amentes per vias discurren-
tes patrem se amisisse conquererentur.

Miracula post
mortem.

§.23. Corporis vero aspectu in tam in-
genti jactura idem populus adeo se levare
posse putabat, ut illud pontificalibus indu-
mentis, & florum corona virginitalis ejus
insignitum ornatum ad præfatam Ecclesiam
S. Mariæ de Succursu Ordinis Sancti Au-
gustini delatum, humo tradi non permiffi-
set, nisi Fratres ejusdem Monasterii sepul-
turae clanculum mandassent. Talis autem
erat gratia ejus corporis emortui, ut vi-
venti haud absumibile appareret.

§.24. Successive tamen multa sunt ejus
suffragantibus meritis edita miracula Do-
mino cooperante, & Servi sui usque ad
mortem fidelis, vitæ sanctitatem confir-
mante sequentibus signis.

Duo etenim mortui ad vitam revoca-
ti fuere: Paulus Franciscus Cardona post
septem mensium febrem extinctus, & Spe-
rantia Valeria decem quoque mensium fe-
bri consumpta non solum vitæ, sed etiam
integre sanitati restituti sunt.

Marcella de Lizania tertium annum
agens trimestri morbo distillationis in pe-
ctore affecta vehementi, & assidua tulli-
ta afflicta, ut erumpente e pectore san-
guine cibum sumere, aut sumptum retine-
re non posset, distillatione etiam ad ejus
oculos descendente, remediis omnibus ad
ejus curam adhibitis, spe ad salutem pri-
stinam redeundi prorsus destituta, ad Se-
pulchrum Thomæ delata, postea die, ho-
ra, qua sacrum pro ejus sanitate celebra-
batur, sanata est, & de cubili surgens ad
matrem incolumis, quasi nunquam passa
fuisse ophthalmiæ morbum, clarissimis
oculis festiva contendit.

A carcinomate Franciscam Nadal libe-
ravit, & Catharinæ Vincentiæ Rosolon in-
numerabilibus plagis per quinquennium,
cruciate insperatam salutem reddidit.

Petrum Antonium Sutorem ex nervo-
rum contractione per biennium claudican-
tem, jamque inutilem sanavit.

Jacobus Cervera cementarius ulceribus
insanabilibus plenus ab eo sanatur. Vincen-
tius Cyprer nervis ex paralyti solutus sani-
tatem pariter impetravit.

Arida ubera Catharinæ Montaltæ, ad-
motis

motis floribus, quibus Servi Dei Sepul-
chrum respersum erat, ad infantulum, su-
stentandum lacte illico affluere visa sunt.

Ludovico Lemofy per sex annos adeo
pedibus laboranti, ut sepiissime cubili im-
mobilitate inhareret, bases, & plantas con-
solidavit.

Quatuordecim annorum hernia Joan-
nem Tibicinem afflictum pristinae sanitati
restituit.

Septemnem puellam Vincentiam Mat-
theu in puteum delapsam, in aquis per tres
horas submersam eripuit incolumem.

Quibus coruscantibus signis lux effulsit,
ostenditque venerandum esse in terris, quæ
in Cœlis adeo acceptum Advocatum hu-
mana haberet infirmitas.

Aginus igitur Omnipotenti Deo quæ ma-
ximas possumus gratias, & repletus est gau-
dio cor nostrum, & lingua nostra exultatione,
quod nullis nostris suffragantibus meritis,
sed inscrutabili sapientiæ suæ arcano hanc
Servi sui Canonizationis celebritatem per
nostræ humilitatis ministerium toti Orbi
splendescere præordinavit. Cum enim jam
ad ejus felici occasu per universas gentes,
& nationes ipsius sanctitas celebraretur,
& ipsius nomen apud Christianifideles magno
in honore esset, operante Domino per in-
tercessionem ejus tot miracula, quæ etiam
in dies una cum ejus veneratione augeban-
tur, via parabatur a Patre luminum Tho-
mæ clarificationi.

Processus, &
instantia pro
Canonizatio-
ne.

§.25. Propterea ab Ordinario Proce-
sus informativus Sacræ Congregationi Ri-
tum exhibitus fuit anno 1608., & acce-
dentibus precibus etiam claræ memoriæ
Philippi III. Hispaniarum Regis Catholici,
neon Præsulum, & Procerum Præputa-
torum Regni Valentie, ac totius Ordinis
Eremitarum Sancti Augustini tertio repe-
titis, cæterisque de more peractis respon-
sum fuit, a prædicta Congregatione, plane
constare de validitate processuum, de vir-
tutum excellentia, de fidei puritate, vitæ
sanctimonia, miraculorum operatione, fan-
ta sanctitatis, & frequentia populi ad Ser-
vi Dei sepulchrum; ac propterea postea (si
Summo Pontifici placuisset) imposturum
nuncupari Beatum, & de eo tanquam de
Confessore Pontifice quotannis in Regno
Valentia a Religiosis utriusque sexus Ordinis
Sancti Augustini, & in Civitate Valen-
tia Clero, tam seculari, quam regulari, re-
citari Officium, & Missam celebrari.

Quibus annuit fel. rec. Paulus V. Præ-
decessor noster, ac desuper literas in for-
ma Brevis concessit, & prædictum indul-
gentiam mox extensum fuit ad omnes utrius-
que sexus Religiosos prædictos Regnorum
Castellæ, Aragoniæ, & Cataloniæ, necnon
ad Oppidum Villanovæ, & tandem ad
omnes pariter utriusque sexus Religiosos
Ordinis Sancti Augustini, ubique terra-
rum existentes.

Votum Sacræ
Congr.

§.26. Eodem quoque anno duobus aliis
insuper approbatis miraculis, censuit eadē
Congreg. tota, posse Sedem Apostolicam,
ad solemnem ejusdem Beati Canonizatio-

nem quodcumque juxta Sanctæ Romanæ
Ecclesiæ Ritum, & sacrorum Canonum di-
spositionem procedere.

Causæ reassu-
ptionis.

§.27. Verum supervenientibus novis
decretis rec. mem. Urbani Papæ VIII. etiā
Prædecessoris nostri, siluit causa usquequo
fuit facta præmissorum omnium relatio si-
milis memoriæ Innocentio X. idem Præ-
decessori nostro, & ab eo deputatus in Re-
latorem tunc in humanis agens bon. mem.
Fridericus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardi-
nalis Cornelius nuncupatus, & signata com-
missio reassumptionis causæ. Demandatum
etiam fuit dicto Cardinali Cornelio Relato-
ri cum dilecto filio Hilarione Roncato, &
quondam Terentio Alciato Consuloribus
examen operum ejusdem Servi Dei Tho-
mæ, & facta relatione decretum, in illis
nihil contra fidem, & bonos mores, nec
aliquam doctrinam a catholico sensu alie-
nam contineri.

Litteræ remis-
soriales.

§.28. Postea decreta literæ remisoria-
les ad probandum ea, quæ supervenerant
post indultam venerationem, & directæ li-
teræ Venerabilibus Fratribus nostris Ar-
chiepiscopo Valentino, & Segobricensi, &
Derthufensi Episcopis, & transmissis ad Ur-
bem processibus, in locum prædicti Cardi-
nalis defuncti subrogatus est dilectus filius
noster Joannes Baptista Cardinalis Pallotta
nuncupatus, dicti Ordinis Sancti Augusti-
ni Protector; a quo hisdem Processibus in
Congregatione prædicta relatis, ab eaque
mature discussis, declaratum est, abunde
constare de validitate, de relevancia, de
incremento cultus, ac etiam de duobus aliis
miraculis de novo patris, & sic adimple-
ta esse omnia ea, quæ novis decretis expe-
tebantur.

Instantes præ
Canonizatio-
ne.

§.29. Accedentibus charissimi in Chri-
sto filii nostri Philippi IV. Hispaniarum
Regis Catholici, Venerabilium etiam Fra-
trum nostrorum Archiepiscoporum, &
Episcoporum Regnorum Hispaniæ, necnon
eorundem Procerum, ac etiam totius Ordinis
Eremitarum S. Augustini precibus,
quibus a Romanis Pontificibus Prædeces-
soribus nostris prædictis, & a Nobis id sa-
pius postulaverant, & postulabant.

Relatio de vi-
ta, & aliis se-
quuta.

§.30. Reliquum erat, ut de more uni-
versam causam Cardinales, quibus id com-
missum fuerat, recenserent, & pro rei gra-
vitate recognoscerent. Id quod cum recte,
fideliterque præstitissent, idemque omnes
sensissent, prædictus deinde Joannes Bapti-
sta Cardinalis de vitæ sanctitate, virtutibus,
& miraculis Servi Dei Thomæ, necnon de
actis omnibus in eadem Rituum Congre-
gatione coram Nobis habita plenissime re-
tulit. Mox per Venerabilem etiam Fratrem
nostrum Julium Episcopum Sabinensem,
S. R. E. Cardinalem Sachettum similiter
nuncupatum dictæ Congregationis Præfe-
ctum, totius summa Processus in Consisto-
rio nostro secreto plene relata, sua, Col-
legiarumque sententia exposita, reliqui Car-
dinales, qui aderant, unanimi suffragio ean-
dem sententiam approbarunt. Quapropter
sequenti publico Consistorio, in quo pro
Cano.

Canonizatione dicti Beati Thomae verba fecit, dilectus etiam filius Marcus Antonius Burattus nostrae Consistorialis Aulae Advocatus, & nomine praedicti Philippi Regis, necnon praedictarum Universitatum, & Regnorum, ac totius Ordinis Eremitarum Nobis humiliter supplicavit. Nos in tam gravi causa Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, qui tunc aderant, hortati sumus, ut elemosynis, jejniis, & orationibus sedulo incumberet, quo divina voluntas clarius Nobis elucesceret. In semipieno postmodum Consistorio ex more accersitis non solum Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis praedictis, sed praesentibus nostris, & Sedis Apostolicae Notariis, ac Sacri Palatii nostri Apostolici causarum Auditoribus, de vita, & miraculis Beati Thomae, quae opportuna visa sunt, proposuimus: omnesque ad ejus Canonizationem deveniendum esse aperte suffragiis confirmarunt. Nos itaque unanimi consensu audito aperuimus os nostrum in benedictionibus, & Dei nutum, ad voluntatem sequuti, justum, & debitum esse censentes, ut quos Deus honorat in Coelis, Nos venerationis officio laudemus, & glorificemus in terris, die Canonizationis indiximus, cunctos adhortati, ut junctis nobiscum precibus, elemosynis, jejniis, & sacrificiis Spiritus Sancti gratiam nostrae humilitati in tam alto negotio impetrare studerent.

B. Thomam
Sanctorum ca-
talogo adscri-
bit.

§. 31. Tandem cum nihil aliud desideraretur coram, quae ex Sanctorum Patrum auctoritate, Sacrorum Canonum decretis Sanctae Romanae Ecclesiae antiqua consuetudine, ac novorum decretorum praescripto agenda, & observanda erant, hodie in Sacrosancta Beati Petri Apostolorum Principis Basilica, in qua solemniter cum ejusdem S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Romanae Curiae Praelatis, Officialibus, & familiaribus nostris, Clero seculari, & Regulari, ac maxima populi frequentia mane convenimus, post repetitas pro Canonizationis decreto petitiones nomine ejusdem Philippi Regis a dilecto etiam filio nostro Hieronymo tituli S. Mariae Transyberim Presbytero Cardinale Columna similiter nuncupato, ac per Marcum Antonium Advocatum praedictum, post sacros hymnos, litanias, aliasque preces, post Spiritus Sancti gratiam rite imploratam, ad honorem Sanctissimae, & individuae Trinitatis, ad exaltationem fidei Catholicae, & Christianae Religionis augmentum, auctoritate Domini nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, matura deliberatione praehabita, & divina ope septius implorata, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe existentium consilio, B. Thomam de Villanova Archiepiscopum Valentinum Sanctum esse decrevimus, & definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, prout praesentium tenore decerni-

mus, definivimus, & adscribimus, statuentes ab Ecclesia universali quolibet anno die 18. Septembris memoriam ejus inter Sanctos Confessores Pontifices pia devotione recolere debere. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

§. 32. Eademque auctoritate omnibus utriusque sexus Christianis vere poenitentibus, & confessis, qui annis singulis in die festo ipsius S. Thomae ad sepulchrum, in quo ejus corpus requiescit, visitandum accesserint, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis poenitentibus misericorditer in Domino relaxavimus, in forma Ecclesiae consueta.

Visitantibus
sepulchrum,
indulgentias
elargitur.

§. 33. His peractis Deum Patrem aeternum, Regemque gloriae Christum Dominum Patris sempiternum Filium, & Sanctum Paraclitum Spiritum unum Deum, unumque Dominum laudibus, & confessionibus venerati, sacroque hymno, Te Deum, solemniter decantato, peculiari in honorem Beati Thomae oratione precati sumus per ejusdem merita, atque ad altare Sancti Petri Apostoli Missam celebravimus cum ejusdem Sancti commemoratione, omnibusque Christianis tunc praesentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem concessimus.

Presentibus
Canonizationi
plenariam
concedit in-
dulgentiam.

Dignum igitur, & justum est, Nos gratias agere, & gloriam dare Deo viventi in saecula saeculorum, qui benedixit conservum nostrum in omni benedictione spirituali, ut esset sanctus, & immaculatus coram ipso, & cum illum dederit Nobis quasi fulgentem solem in templo suo in hac nocte peccatorum, & tribulationum nostrarum, adeamus cum fiducia thronum Divinae misericordiae, ore, & opere supplicantes, ut Sanctus Thomas universo Christiano populo prosit meritis, & exemplis, precibus adsit, & patrocinio, & in tempore iracundiae fiat reconciliatio.

Transumptio-
rum fides.

§. 34. Ceterum, quia difficile foret praesentes nostras literas ad singula loca, ubi opus esset, deferri, volumus eorum exemplis, etiam impressis, manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eandem ubique fidem haberi, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romae, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae 1658. Kal. Novembris, Pontificatus nostri Anno IV.

Dat. die 1.
Nov. 1658.
An. IV.

*Ego

* Ego Alexander Catholicae Ecclesiae Episcopus.

Providentem Dominum in conspectu meo semper quoniam a D. est mihi N. C.

† Ego Franciscus Episcopus Portuen. Cardinalis Barberinus.

† Ego Bernardinus Episcopus Praenestinus Cardinalis Spada.

† Ego Julius Episcopus Sabinensis Cardinalis Sacchetti.

† Ego Martius Episcopus Albanensis Cardinalis Ginetti.

† Ego Antonius Barberinus Episcopus Tusculanus Card. Antonius.

†

† Ego Hieronymus tit. S. Mariae Transyberim Presb. Card. Columna.

† Ego Joan. Baptista tit. S. Petri ad Vincula Presb. Card. Pallottus.

† Ego Franc. M. Basilicae SS. XII. Apostolorum Presbyt. Card. Brancatius.

† Ego Videricus tit. S. Anastasiae Presbyt. Card. Carpeneus.

† Ego Marcus Ant. tit. S. Mariae de Pace Presbyter Card. Franciottus.

†

† Ego Fr. Vincentius tit. Sancti Clementis Presbyter Card. de Florentiola.

† Ego Julius tit. Sanctae Priscae Presbyter Card. Gabriellus.

† Ego Casar tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Facchenettus.

†

† Ego Angelus tit. SS. Quirici, & Julittae Presb. Card. Georius.

†

† Ego Nicolaus S. M. Angelorum Presb. Card. Ludovius.

†

† Ego Federicus tit. S. Martini in Montibus Presbyter Card. Sfortia.

†

†

† Ego Aloysius tit. S. Alexii Presbyter Card. Homodeus.

†

† Ego Jacobus tit. S. Mariae Transpontinae Presbyter Card. Corradus.

†

† Ego Marcellus tit. S. Stephani in Monte Coelio Presb. Card. Santacruccius.

† Ego B. tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Card. Aldobrandinus.

† Ego Joan. Baptista Spada tit. S. Susannae Presbyter Card. S. Susannae nuncupatus.

†

† Ego Franciscus tit. S. Mariae in Via Praefby. Cardinalis Albitius.

† Ego F. tit. S. Mariae de Populo Presbyter Cardin. Chifius.

†

†

† Ego Julius tit. Sancti Xisti Presbyter Cardinalis Rospigliosus.

† Ego Nicolaus tit. S. Eusebii Presbyter Cardinalis a Balneo.

†

† Ego F. tit. S. Joan. ante Portam Latinam Presbyter Card. Paulutius.

†

† Ego Virginius S. M. in Vialata Diaconus Cardinalis Ursinus.

†

† Ego Vincentius S. Eustachii Diaconus Cardinalis Cossagurus.

†

† Ego Paulus Aemilius S. Mariae in Cosmedin Diaconus Card. Rondaninus.

†

† Ego Benedictus SS. Cosmae, & Damiani Diaconus Card. Odescalchus.

† Ego Laurentius S. Angeli in foro Piscium Diaconus Card. Raggius.

†

† Ego Carolus Barberinus Diaconus Cardinalis S. Casarii.

†

† Ego Decius Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Azzolinus.

†

CCXIV.

Injungitur Superioribus Conventuum Provinciae Portugalliae Ord. S. Hieronymi sub poenis privationis vocis active, & passiva, ac Officiorum, & Dignitatum, & inhabilitatis ad ea, ut ratas annuales quinquenniorum solvendorum Camerae Apostolicae, in capsula, seu loco separato, seorsum ab aliis ipsorum Conventuum redditibus quotannis deponant.

Ex Regest. in
Sacris. Brevis.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. Exponi Nobis nuper fecit dilectus filius Prior Conventus Sanctae Mariae de Bethlem nuncupat. Monachorum Ordinis S. Hieronymi Vicarius Generalis Provinciae Portugalliae, quod nonnulli ejusdem Provinciae Conventus Camerae nostrae Apostolicae quinquennia Ecclesiarum, quas obtinent solvere tenentur, distorumque Conventuum Priores jam alias in loco separato

Supplicatio.

parato quotannis summam pecuniarum, que solvi debebat, deponere solebant; Quoniam vero, sicut eadem expositio sub- jungebat, Priores hujusmodi pecunias quin- denniorum predictorum deponere desite- runt, totumque debitum ad tempus solu- tionis reservant non sine maximo eorum- dem Conventuum prejudicio, qui saepe- numero tunc pecunias hujusmodi solvere co- guntur, & eorum argentea oppignorare; Nobis propterea idem exponentes humili- ter supplicari fecit, ut in praemissis oppor- tune providere de benignitate apostolica dignaremur; Nos igitur eundem exponen- tem specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommuni- cationis, suspensionis, & interdicti, aliis- que ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occa- sione, vel causa latis, si quibus quomodo- libet innodatus exisset, ad effectum presen- tium dumtaxat consequendum, harum se- rie absolventes, & absolutum fore censen- tes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium Fratrum nostrorum San- ctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium prepositorum consilio, atten- tis narratis, Superioribus Conventuum prelatorum, ad quos spectat, apostolica auctoritate, tenore presentium injungi- mus sub privationis vocis activæ, & passivæ, ac etiam officiorum, & dignitatum, quæ obtinent, ac inhabilitatis ad ea ipso facto incurrendis poenis, ut ratas annua- les pecuniarum pro oneribus predictorum quinquenniorum persolvendorum in capsâ, seu loco separato seorsim ab aliis ipsorum Conventuum redditibus singulis quibusque unitis realiter, & actualiter deponant, nec inde, nisi ad effectum praemissum solven- di quinquennia huic Sanctæ Sedi Apostoli- cæ debita amoveant, seu in alium quem- cumque usum convertant.

§.2. Decernentes insuper eisdem quo- que poenis subjacere Officiales deputatos Acquirios nuncupatos, qui si secus super his factum noverint Communitati Con- ventuum quocumque preterito nunciare neglexerint, vel non curaverint.

Contraria resellit.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Or- dinis, etiam juramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia robo- ratis statutis, & consuetudinibus, privi- legiis quoque, indultis, & Literis Apost. in contrarium praemissorum quomodoli- bet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum te- nores presentibus pro plene, & sufficien- ter expressis, ac de verbo ad verbum in- fertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibus- cumque.

Dat. die 20. Nov. 1658. An. IV.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die vigesi- ma Novembris 1658. Pont. nostri Anno V.

Confirmatio Decreti pro Congregatione Ordinis Monachorum Sancti Hierony- mi Portugallie editi, quod nullus ex dic- ta Congregatione Religiosus particula- ris, possit impetrare Breve aliquod a Sede Apostolica, aut Decretum a Con- gregatione Regularium pro Religione in communi, speciatim pro Prædente Capituli sub poena privationis vocis acti- væ, & passivæ, ac exilii ad quadriennium a Conventu, cujus est filius.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad futuram rei memoriam.

QUÆ pro Religiosorum Ordinum quo- rumcumque statu prospere dirigen- do provide facta noscuntur, illa cum a Nobis petitur, Apostolica confirmationis nostræ patrocinio communitus, prout conspiciamus in Domino, salubriter expe- dire.

Procurium.

§.1. Exponi siquidem Nobis nuper fe- cerunt dilecti filii Aloysius Alvarez de Ro- cha Inquisitor supremi adversus hæreticam pravitatem Inquisitionis Officii Regni Por- tugallie deputatus Præfidentis a Venerabili- bus Fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ec- clesiæ Cardinalibus negotiis, & consulta- tionibus Episcoporum, & Regularium præ- positis pro Capitulo, quod pro electione Vicarii Generalis in Congregatione Mo- nachorum Ordinis Sancti Hieronymi Por- tugallie alias celebratum fuit, ipseque Vi- carius Generalis electus cum suo Definito- rio, quod ipsi considerantes incommoda, quæ oriuntur, ex quo nonnulli dicti Or- dinis Religiosi particulares, Literas Aposto- licas, aut decreta ab eadem Congregatio- ne ipsorum Cardinalium Religionem præ- dictam concernent. in communi, aut spe- ciatim pro prædistentibus Capituli impe- trant, prout experientia docuit occasione dicti Capituli, in quo reperta fuerunt binæ in simili forma Brevis literæ pro celebra- tione illius, quarum una ad unius Religiosi particularis, altera ad ipsius Ordinis in- stantias impetrata fuerunt, ultra quod a novem annis citra quidam dicti Ordinis Monachus Domum suam Regulari egressus absque illius Superioris licentia pro uno Præfidente unum Breve hujusmodi, nulla ad id suffultus facultate reimpetravit, ex quo maxime in ipso Ordine perturbatio- nes exorta sunt; Proinde ipsi Aloysius Præ- fidentis, ac Vicarius Generalis, suumque Definitorium hujusmodi opportune decre- verunt, statuerunt, & mandarunt, ne qui- vis dicti Ordinis Religiosus particularis sub poena privationis vocis activæ, & passivæ, ac exilii a Conventu, cujus erit filius ad quadriennium, Literas in eadem forma Brevis a dicta Sede Apostolica, aut Decre- ta ab eisdem Cardinalibus pro ipsa Religio- ne in communi, & speciatim pro Præsi- dente Capituli procurare, vel impetrare possit,

Motiva hujus Constit.

Decretum irritans.

possit, Nobis propterea dicti Exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut in præ- missis opportune, ut infra, providere, de benignitate apostolica dignaremur.

§.2. Nos igitur eosdem Exponentes specialibus favoribus, & gratis prosequi volentes, & a quibusvis excommunicatio- nis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & po- nis a jure, vel ab homine quavis occasio- ne, vel causa latis, si quibus quomodo- libet innodati existunt, ad effectum præsen- tium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutos fore cen- sentes, hujusmodi supplicationibus incli- nati, de eorumdem Cardinalium consilio, attentis narratis, ne pax, & tranquillitas præfata Provinciæ causa præmissorum perturbetur, seu alias bonum regimen, detrimentum patiat, præfatum Decretum, seu Statutum, & mandatum Expo- nentium, quatenus ut dictum legitime emanaverit, apostolica auctoritate, tenore presentium approbamus, & confirma- mus, illique inviolabilis apostolicæ firmi- tatis robor adiciamus, ac juxta illius for- mam, & tenorem sub poenis in eo conten- tis observari exinde de per quemlibet dic- tæ Congregationis Religiosum manda- mus, & precipimus, ac irritum, & inane decernimus, quicquid secus super his abs- que consensu, & speciali licentia Vicarii Generalis, & Definitorii privati ejusdem Congregationis, contigerit impetrari.

Contraria resicit.

§.3. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac dicti Or- dinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia robo- ratis statutis, & consuetudinibus, cæte- risque contrariis quibuscumque.

Dat. die 22. Nov. 1658. An. IV.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die 22. Nov. 1658. Pontificatus nostri Anno IV.

CCXVI.

Ex Regest. in Secreta Brevis.

Declaratio super Ecclesiis, & bonis Com- mendarum de Scapezano, de Saxofer- rato, & Fanen. Hospitalis Sancti Joan- nis Hierosolymitani.

ALEXANDER PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Bonorum Com- menda Sancti Marci, & Hos- pitalis S. Joan- nis Hierosolym- itani recentet applicatione, & appropri- ationem alias institutam cen- sus Commem- dis.

§.1. Alias Præceptoriam, seu Commem- dam Sancti Marci Fanen. Hospi- talis Sancti Joannis Hierosolymitani cer- to, quem presentibus haberi volumus pro expresso modo tunc vacantem perpetuo suppressimus, & extinximus, ac ex illius bonis, juribus, redditibus, fructibus, & proventibus universis, tres Præceptorias, seu Commendas unam videlicet: Fanen., & alteram de Scapezano, ac tertiam de Saxoferrato respective nuncupandas pro totidem Fratribus Militibus Lingua Italiae Hospitalis prædicti sub certis modo, &

Bull. Rom. Tom. VII. Par. IV.

forma tunc expressis itidem perpetuo ere- ximus, & instituimus, tribusque Præcepto- riis, seu Commendis sic erectis, & insti- tutis, illi videlicet, quæ de Scapezano vocatur omnia, & singula membri de Sca- pezzano, & alteri, quæ de Saxoferrato nuncupatur omnia, & singula membri de Saxoferrato: Tertiam vero Fanen. nuncu- patam reliqua omnia, & singula Præcepto- riæ, seu Commendæ Sancti Marci Fanen. sicut præmittitur, suppressæ, & extinctæ bona, res, & proprietates quascumque in quibusvis rebus consistentia, & ubicumque, & cujuscumque qualitatis, speciei, quan- titatis, & valoris existentia cum omnibus juribus, & pertinentiis suis universis etiam perpetuo concessimus, applicavimus, & appropriavimus, & alias prout in nostris desuper in simili forma Brevis die 26. Fe- bruarii proxime præteriti expeditis literis, quarum tenorem presentibus pro plene, & sufficienter expressis, & verbatim inserto haberi volumus, uberius continetur.

§.2. Nunc autem, quæ bona, & Ec- clesiæ ad singulas ex prædictis tribus Præ- ceptoriis, seu Commendis per Nos ere- ctis, & institutis ex infra scriptis Ecclesiis, et bonis supradictæ Præceptorie, seu Com- mendæ suppressæ, et extinctæ respective spectare debeant, distinctius, et apertius declarandum, et constituendum esse rati, motu proprio, et ex certa scientia, et ma- tura deliberatione nostris, deque aposto- lice potestatis plenitudine Cappellam San- ctæ Mariæ de Bodio Macfadella vulgariter nuncupatam in Territorio Terræ Mondol- fi, ac Ecclesiam Sancti Anastasii de Scapezano, quæ Cappellæ hujusmodi membrum existit cum omnibus, et singulis ipsarum Cappellæ, et Ecclesiæ bonis, rebus, proprietatibus, juribus, et perti- nentiis universis, canone tamen, seu cano- nibus certæ quantitatis frumenti ratio- ne terrenorum dell' otto vulgariter voca- torum in dicto Territorio Terræ Mondol- fi positum, et a diversis personis posses- sorum dictæ Cappellæ debitis, necnon ex bonis ejusdem Cappellæ medietate cujus- dam Molendini veteris nuncupati ad dic- tam Cappellam in prædicto Territorio Terræ Mondolfi spectante, cujus Molen- dini alteram medietatem Universitas ejus- dem Terræ Mondolfi possidet, ac insuper quinque octavis partibus alterius Molen- dini delle Cone vulgo appellati ad dictam Ecclesiam Sancti Anastasii pertinentibus exceptis) ad prædictam de Scapezano cum responsionis trecentorum viginti sex; Ecclesiam vero Parochialem Sancti Petri- gnani loci Rio Ritroso nuncupati in Ter- ritorio Terræ Saxoferrati, et Villa Porti- cano vulgo vocata pariter cum omnibus, et singulis bonis, rebus, proprietatibus, et juribus ad illam tam in dicto Territorio Terræ Saxoferrati, quam in Territorio Civitatis Eugubinae spectantibus: Præterea omnia, & singula Ecclesiæ olim sub invo- catione Sancti Joannis de Dignis in prædi- cto Territorio Terræ Saxiferrati, ac Ec- clesiæ

Alia quoque bona applicat Commendis instituta.